

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ЛОГІКА

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності «072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит»

Луцьк – 2024

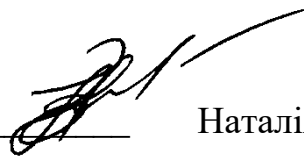
Силабус освітнього компонента «**ЛОГІКА**» підготовки бакалаврів галузі знань 07 Управління та адміністрування 072 *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*, за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит».

Розробник: к. філос. н., доцент кафедри теорії та історії держави і права Пенько В. Л.

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри теорії та історії держави і права
протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

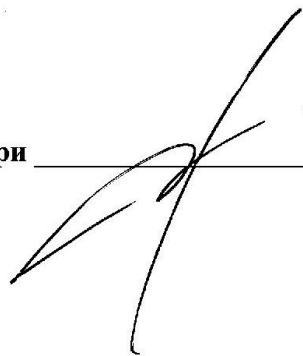
Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми _____

Наталія ПРОЦЬ

Завідувач кафедри _____

(Яцишин М.М.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативного
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання__2__
		Семестр_4_ - ий__
		Лекції 26 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 16 год.
		Самостійна робота _42_ год.
		Консультації_6_ год.
	Форма контролю: залік – 4-ий семестр	
Мова навчання: українська		Навчальний план 2023 р.

II. Інформація про викладача

Пенько Віктор Львович

Науковий ступінь: кандидат філософських наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права

Контактна інформація: iadrp2@ukr.net тел. 068 771 8872

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Предметом вивчення освітнього компонента є питання формальної (класичної) логіки з точки зору застосування її теоретичних та практичних здобутків фахівцем в галузі управління та адміністрування.

Вивчення освітнього компонента сприяє формуванню культури раціонального, мислення, критичного оцінювання об'єкту дослідження (осмислення) та впорядкування професійної діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити курсу

Формальна логіка представляє систему філософських знань, до складу якої входять знання світоглядного змісту та значення

Формальна логіка стосується базових питань, які безпосередньо дотичні аналізу, класифікації та систематизації носіїв інформації.

Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на засвоєнні попередніх курсів: Основи наукових досліджень та академічної доброчесності; Економіко-математичні методи і моделі; Менеджмент.

Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни, будуть потрібні для складання атестаційного екзамену, написання кваліфікаційної роботи та в подальшій фаховій діяльності.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента «Логіка» є опануванням студентами теоретичних та практичних знань з виявлення софізмів та паралогізмів у висловленнях, текстах, поведінці, суб'єктами яких є вони самі або інші особи.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

- сприяння формуванню у студентів контрольованого ними раціонального способу мислення, що відповідає завданням підготовки фахівця галузі управління та адміністрування;
- ознайомлення з правилами логічного мислення в порядку здобуття нових знань та своєчасного виявлення зумисних та випадкових помилок в рамках суспільних відносин.
- формування наукового світогляду, опанування науковими методами в майбутній професійній діяльності.

4. Результати навчання (Компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

5. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Разом	Лекції	Семінари	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. Суть та форми логічного мислення						
Тема 1. Предмет формальної логіки.	5	2	0	2	1	-
Тема 2. Теорія поняття	19	6	4	8	1	ДС, ДБ, ТР 20
Тема 3. Теорія суджень	15	4	4	6	1	ДС, ДБ, ТР 20
Тема 4. Основні закони логічного мислення	11	2	2	6	1	ДС, ДБ, ТР 20
Тема 5. Теорія умовиводів	23	8	4	10	1	ДС, ДБ, ТР 20
Разом за змістовним модулем 1	73	22	14	32	5	80
Змістовний модуль 2. Практична сторона логічного мислення						
Тема 6. Основи теорії аргументації	17	4	2	10	1	ДС, ДБ, ТР 20
Разом за змістовим модулем 2	17	4	2	10	1	20
Разом годин / балів	90	26	16	42	6	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Предмет формальної логіки	2
2	Теорія Поняття	8
3	Теорія Суджень	6
4	Основні Закони логіки	6
5	Теорія Умовиводів	10
6	Основи теорії аргументації	10
	Разом	42
	<i>Результати самостійної роботи оцінюються за якістю відповідей на семінарських (практичних) заняттях</i>	

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Передбачені поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, дискусії, розв'язування задач на семінарських заняттях.

Здобувачі повинні дотримуватися положень академічної доброчесності, самостійно виконуючи навчальні завдання та дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права й положенням «Кодексу про академічну доброчесність ВНУ імені Лесі Українки», відповідно до яких при необхідності посилатись на відповідні джерела інформації.

Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття з поважної причини, він має право відпрацювати пропущені заняття на консультаціях до завершення термінів опрацювання за розкладом конкретного змістового модуля, в рамках якого вивчається пропущена тема.

V. Підсумковий контроль

При вивченні освітнього компонента «Логіка» застосовується форма контролю – залік. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента – 100 балів.

Семестровий залік здобувачі освіти отримують на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру за 100-бальною шкалою. На час складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав за час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо здобувач освіти впродовж поточної роботи набрав менше 60-ти балів, то він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості (набрані під час поточного оцінювання бали анулюються). Під час ліквідації академічної заборгованості передбачена максимальна кількість отримання балів під час заліку (100 балів). Повторно скласти залік можна не більше як два рази: один раз викладачеві, другий – комісії. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

Питання до заліку

1. Предмет Формальної логіки.
2. Логіка в системі наукового знання.
3. Сутність мислення, логічне мислення.
4. Співвідношення логічних та юридичних законів.
5. Зміст та форма мислення.
6. Пізнавальна функція формальної логіки її вплив на культуру мислення.
7. Пізнавальна та комунікативна функції логічного Поняття.
8. Логічне Поняття і мова.
9. Зміст та обсяг Понять.
10. Види Понять.
11. Відносини Понять.
12. Визначення Поняття, правила визначення.
13. Поділ Понять, правила поділу.
14. Правила здійснення класифікації Понять.
15. Узагальнення, обмеження Понять, пізнавальне значення цієї логічної операції.
16. Пізнавальна функція Судження.
17. Структура простих категоричних суджень.
18. Судження і мова.
19. Загальна класифікація суджень.
20. Відносини між простими судженнями. Логічний квадрат.
21. Складні судження. Пізнавальна функція складних Суджень.
22. Розподіленість термінів суджень.
23. Закон тотожності та його пізнавальне значення.
24. Закон несуперечності та його пізнавальне значення.
25. Закон виключеного третього та його пізнавальне значення.
26. Закон достатньої підстави та його пізнавальне значення.
27. Логічна природа «Софізмів» та «Паралогізмів».
28. Безпосередні умовиводи.
29. Пізнавальна природа умовиводів.
30. Правила простого категоричного силогізму.
31. Ентимема, епіхейрема, полісилогізми.
32. Індуктивні умовиводи.
33. Повна, неповна Індукція.
34. Методи індуктивного дослідження.
35. Помилки в індуктивних умовиводах.
36. Сутність та пізнавальне призначення Традукції.
37. «Логічний квадрат»: пізнавальне значення.
38. «Логічний квадрат» в контексті закону Тотожності.
39. «Логічний квадрат» в контексті закону Виключеного третього.
40. Пізнавальні наслідки порушення закону Тотожності.
41. Пізнавальні наслідки порушення закону Несуперечності.
42. Пізнавальні наслідки порушення закону Виключеного Третього.
43. Пізнавальні наслідки порушення закону Достатньої основи.
44. Правила доведення тези.
45. Правила спростування тези.
46. Порядок встановлення «софізмів» та «паралогізмів».

VI. Шкала оцінювання

Оцінка балів	Лінгвістична оцінка
--------------	---------------------

90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

A. Підручники та навчальні посібники

1. Богдановський І.В. Логіка: Опорний конспект лекцій. І.В. Богдановський, О.Г. Льовкіна. Київ : МАУП, 2004. 168 с.
2. Жеребкін В.Є. Логіка: Підручник. 9-те видання, стер. Київ : Т-во “Знання”, КОО, 2006. 255 с.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 536 с.
4. Конверський А. Є. Логіка : підручник. 2-ге вид., виправлене. А. Є. Конверський. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2017. 391 с.
5. Кругляк М. І. Критичне мислення. Матеріали III частини онлайн-курсу «Логіка, аргументація, критичне мислення» [в блозі <https://criticalthinkerua.wordpress.com>] М. І. Кругляк. Київ, 2021. 193 с.
6. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва та ін.; За заг. ред. проф. В. Д. Титова. Харків : Право, 2005. 208 с.
7. Мозгова Н.Г. Логіка: Навч.посіб. Київ : Каравела, 2007. 248 с.
8. Орендарчук Г.О. Логіка: Навчальний посібник для студентів економічних та юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Видання друге, перероблене і доповнене. Тернопіль: Астон, 2008. 272 с.
9. Орендарчук Г.О. Логіка: Навчальний посібник для студентів економічних та юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Видання друге, перероблене і доповнене. Тернопіль: Астон, 2008. 272 с.
10. Пилипко Є. В. Курс лекцій «Логіка» (для студентів усіх форм навчання всіх спеціальностей) Є. В. Пилипко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 94 с.
11. Ряшко В.І. Логіка: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 328 с.
12. Тофтул М.Г. Логіка: Посібник. М.Г. Тофтул. Київ : Академвидав, 2003. 120 с.
13. Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика: Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 400 с
14. Хоменко І.В. Логіка. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 335 с.
15. Шепетяк О. М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Олег Шепетяк. Київ : Фенікс, 2015. 256 с.

V. Додаткова література

1. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Логіка” / уклад.: О. М. Юркевич, В. Д. Титов, С. Е. Зархіна та ін. Харків : Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. 90 с.
2. Жоль К.К. Вступ до сучасної логіки: навч. посіб. / К. К. Жоль. Київ: Либідь, 2002. 192 с.

3. Юркевич О.М., Павленко Ж.О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід: Навчальний посібник. (Видання четверте, доповнене та перероблене). Харків: «Контраст», 2022. 236 с.

С. Інтернет-ресурси:

1. https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/pidr_logika_2021.pdf

Логіка : підручник / [О. М. Юркевич, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва та ін.] ; за заг. ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2022. – 220 с.

2. https://dozkontrol.ucoz.ua/index/skachati_bezkoshtovno_pidruchniki_z_logiki/0-12

Підручники з логіки

Лебедев В. О., Павлов В. І. Логіка: Навч. посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2019. – 146 с., рис. 10, табл. 6.

3. <https://pidruchnyky.in.ua/logika-pidruchnik-onlayn.html>

Підручники онлайн для студентів України. Логіка